

ZARZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 21 lipca 1959 r.

w sprawie wojskowego szkolenia studentów.

Na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75 i Nr 17, poz. 108) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Wojskowe szkolenie studentów prowadzi się w szkołach wyższych określonych w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszego zarządzenia.

2. Szkoleniu podlegają studenci obowiązani do wojskowego szkolenia studentów, powołani do tego szkolenia przez właściwego wojskowego komendanta rejonowego.

§ 2. 1. Wojskowe szkolenie studentów prowadzi się w ramach studium wojskowego zorganizowanego w szkole wyższej i stanowiącego jednostkę organizacyjną tej szkoły.

2. Studium wojskowe prowadzi również dla studentów (mężczyzn i kobiet), nie objętych obowiązkiem wojskowego szkolenia, zajęcia w zakresie terenowej obrony przeciwniczej, a w akademiach medycznych — zajęcia wojskowo-medyczne przewidziane programem nauczania.

§ 3. 1. Na czele studium wojskowego stoi kierownik studium wojskowego będący oficerem w czynnej służbie wojskowej.

2. Personel studium stanowią oficerowie w czynnej służbie wojskowej oraz pracownicy cywilni.

3. Ustalanie stanowisk przewidzianych dla oficerów w czynnej służbie wojskowej oraz wyznaczanie na te stanowiska odbywa się w trybie i na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 lipca 1958 r. w sprawie wyznaczania oficerów w czynnej służbie wojskowej do wykonywania zadań poza wojskiem (Dz. U. Nr 47, poz. 232).

4. Ustalanie stanowisk przewidzianych dla pracowników cywilnych oraz obsadzanie tych stanowisk odbywa się w trybie i na zasadach obowiązujących w szkolnictwie wyższym.

§ 4. 1. Kierownik studium wojskowego podlega:

- 1) w sprawach dotyczących realizacji programów szkolenia wojskowego, odbywania przez studentów przeszkolenia w jednostkach wojskowych oraz w innych sprawach dotyczących spełniania przez studentów powszechnego obowiązku wojskowego — organom wojskowym określonym przez Ministra Obrony Narodowej,
- 2) w pozostałych sprawach dotyczących studium wojskowego jako jednostki organizacyjnej szkoły wyższej, a w szczególności w sprawach dotyczących wychowania młodzieży, organizacji pracy studium wojskowego i toku studiów — rektorowi szkoły wyższej oraz organom ministra, któremu dana szkoła wyższa podlega, powołanym do kontrolowania działalności szkoły wyższej w tym zakresie.

2. Kierownik studium i inni oficerowie w czynnej służbie wojskowej wyznaczeni do wykonywania zadań w studium wojskowym podlegają w zakresie odbywania przez nich czynnej służby wojskowej właściwym organom wojskowym określonym w rozporządzeniu wymienionym w § 3 ust. 3.

§ 5. 1. Do zakresu działania kierownika studium wojskowego należy organizowanie, kierowanie i nadzór wojskowego szkolenia studentów, a w szczególności:

- 1) współpraca z komisją poborową oraz właściwym wojskowym komendantem rejonowym w zakresie przeznaczania studentów do wojskowego szkolenia w ramach studium wojskowego oraz powoływanie na przeszkolenie wojskowe do jednostek wojskowych,
- 2) prowadzenie ewidencji studentów podlegających wojskowemu szkoleniu oraz dokonywanie wpisów w wojskowych dokumentach osobistych w zakresie ustalonym w przepisach wojskowych,

- 3) kierowanie całokształtem wojskowego szkolenia studentów,
- 4) prowadzenie szkolenia wykładowców studium wojskowego oraz organizowanie i kierowanie pracą metodyczną w studium wojskowym,
- 5) mianowanie studentów na wyższe stopnie wojskowe w przypadkach określonych w osobnych przepisach,
- 6) ustalanie w porozumieniu z właściwymi organami szkoły, w której studenci odbywają studia, dni szkolenia wojskowego, sesji egzaminacyjnych oraz terminów kolokwium i zaliczeń z przedmiotów wojskowych,
- 7) przedstawianie właściwym organom szkoły wniosków w sprawach wojskowego szkolenia studentów (organizacyjnych, budżetowych itp.),
- 8) kierowanie pracami organizacyjnymi i dydaktyczno-szkoleniowymi podczas odbywania przez studentów przeszkolenia wojskowego w jednostkach wojskowych zgodnie z zarządzeniami wydanymi w tym zakresie przez właściwe organy wojskowe.

2. Kierownikowi studium przysługują w stosunku do studentów odbywających wojskowe szkolenie uprawnienia dyscyplinarne, przewidziane w Regulaminie dyscyplinarnym Sił Zbrojnych PRL.

§ 6. 1. Jeżeli w jednej miejscowości znajduje się kilka szkół wyższych, w których zostało wprowadzone wojskowe szkolenie studentów, Minister Obrony Narodowej oraz zainteresowani ministrowie, którym te szkoły podlegają, mogą zarządzić prowadzenie szkolenia w ramach jednego studium wojskowego zorganizowanego w jednej z tych szkół.

2. Studenci szkół wyższych, w których zgodnie z ust. 1 nie zostało zorganizowane studium wojskowe, podlegają w czasie zajęć wojskowych kierownikowi studium wojskowego, w którym odbywają wojskowe szkolenie.

§ 7. 1. W szkole wyższej, w której studenci odbywają wojskowe szkolenie w ramach studium wojskowego innej szkoły wyższej, może być utworzone stanowisko kierownika wojskowego szkolenia studentów.

2. Na stanowisko kierownika wojskowego szkolenia studentów wyznacza się oficera w czynnej służbie wojskowej w trybie przewidzianym dla wyznaczania na stanowisko kierowników studiów wojskowych.

3. Kierownik wojskowego szkolenia studentów reprezentuje studium wojskowe wobec organów szkoły wyższej, w której zajmuje stanowisko służbowe, i w tym zakresie korzysta z uprawnień przewidzianych dla kierownika studium wojskowego.

4. Do zakresu działania kierownika wojskowego szkolenia studentów należą sprawy określone w § 5 ust. 1, z tym że w sprawach dotyczących realizacji programu wojskowego szkolenia studentów oraz w innych sprawach związanych z wojskowym szkoleniem studentów podlega on kierownikowi studium wojskowego szkoły wyższej, w której studium zostało utworzone.

§ 8. 1. Program wojskowego szkolenia studentów stanowi część programu nauczania danej szkoły wyższej.

2. Wymiar godzin przewidzianych w programie na cały okres wojskowego szkolenia w ramach studium wojskowego nie może przekroczyć 500 godzin w ciągu 6—8 semestrów, a w akademiach medycznych łącznie z zajęciami wojskowomedycznymi przewidzianymi w programie nauczania akademii — dla mężczyzn 550 godzin i dla kobiet 460 godzin w ciągu 10 semestrów.

§ 9. Zajęcia wojskowe w ramach studium wojskowego są obowiązkowym przedmiotem nauczania objętym planem

studiów; zajęcia te odbywają się podczas roku szkolnego w wymiarze godzin określonym programem szkolenia, z tym że w dniu, w którym prowadzone jest wojskowe szkolenie, należy przed lub po zajęciach wojskowych pozostawić łącznie 2 godziny wolne od innych zajęć programowych; godziny te mogą być wykorzystane na apel poranny, rozprawienie do zajęć i powrót, przygotowanie lub zdanie sprzętu oraz na sprawy organizacyjne związane z odbywaniem przez studentów obowiązku wojskowego (odczytanie rozkazów, odprawy w sprawach porządku i dyscypliny, uzupełnienie ewidencji wojskowej itp.).

§ 10. 1. W czasie wojskowego szkolenia oraz w innych przypadkach ustalonych przez kierownika studium wojskowego lub właściwe organy wojskowe studenci odbywający wojskowe szkolenie obowiązani są do noszenia umundurowania i oznak wojskowych.

2. W czasie zajęć wojskowych oraz we wszystkich przypadkach występowania w umundurowaniu wojskowym studenci objęci szkoleniem wojskowym podlegają regulaminom wojskowym.

§ 11. 1. Warunkiem ukończenia wojskowego szkolenia w ramach studium wojskowego uzasadniającego zwolnienie od obowiązku odbycia zasadniczej służby wojskowej jest systematyczne uczęszczanie na wszystkie zajęcia wojskowe, uzyskanie zaliczeń i złożenie wszystkich przewidzianych programem egzaminów z oceną co najmniej dostateczną.

2. W razie nieusprawiedliwionej nieobecności studenta na zajęciach wojskowych kierownik studium może pociągnąć go do odpowiedzialności dyscyplinarnej; jeżeli mimo zastosowania przez kierownika studium środków dyscyplinarnych student uchyla się od zajęć wojskowych, kierownik studium nie zalicza mu wojskowego szkolenia.

3. W razie usprawiedliwionego opuszczenia zajęć przez studenta kierownik studium zarządza sprawdzenie znajomości materiału przerobionego w opuszczonych dniach wojskowego szkolenia; jeżeli student opuścił ilość zajęć, uniemożliwiającą opanowanie materiału, kierownik studium zarządza dodatkowe przeszkolenie go albo nie zalicza mu wojskowego szkolenia.

§ 12. We wszystkich przypadkach skreślenia z listy studentów szkoły wyższej studenta odbywającego wojskowe szkolenie rektor szkoły wyższej w ciągu 15 dni zawiadamia o tym wojskowego komendanta rejonowego.

§ 13. 1. Jeżeli student odbywający wojskowe szkolenie stanie się wskutek choroby, wady lub ułomności niezdolny do dalszego odbywania tego szkolenia, kierownik studium wojskowego na wniosek lekarza zakładu leczniczo-zapobiegawczego dla studentów występuje do wojskowego komendanta rejonowego o skierowanie tego studenta do wojskowej komisji lekarskiej celem ustalenia stopnia zdolności do służby wojskowej.

2. W stosunku do studenta uznanego w toku wojskowego szkolenia za czasowo niezdolnego do służby wojskowej (kategoria „B”), a który przy ponownym stawieniu się przed wojskową komisją lekarską został uznany za zdolnego do służby wojskowej (kategoria „A”), kierownik studium wojskowego występuje z wnioskiem o skierowanie tego studenta do dalszego odbywania wojskowego szkolenia, jeżeli istnieje możliwość objęcia go szkoleniem wraz ze studentami danego roku studiów, po uzupełnieniu przez niego braków w wyszkoleniu.

§ 14. 1. Przeszkolenie wojskowe studentów w jednostkach wojskowych powinno odbywać się w okresie letniej przerwy wakacyjnej.

2. Studenci szkół wyższych, którzy ukończyli wojskowe szkolenie w ramach studium wojskowego, po zakończeniu

przeszkolenia w jednostkach wojskowych zdają egzamin końcowy z wojskowego szkolenia.

3. Sposób przeprowadzania i zakres egzaminu końcowego określają odrębne przepisy.

§ 15. 1. Po zakończeniu egzaminu końcowego z wojskowego szkolenia kierownik studium wojskowego przysyła w ciągu 15 dni wojskowemu komendantowi rejonowemu wykaz studentów, którzy tego egzaminu z wynikiem pomyślnym nie złożyli, a nie ubiegają się o dopuszczenie do powtórnego składania tego egzaminu.

2. O dopuszczenie do powtórnego składania egzaminu może ubiegać się student w wyjątkowych przypadkach wnosząc w tym celu w ciągu 10 dni od daty egzaminu prośbę na piśmie do kierownika studium; kierownik studium po uzyskaniu opinii rektora przysyła prośbę właściwym organom wojskowym do decyzji.

3. Po otrzymaniu decyzji właściwych organów wojskowych kierownik studium wojskowego przysyła niezwłocznie wojskowemu komendantowi rejonowemu wykaz studentów, których nie dopuszczono do powtórnego składania egzaminu końcowego.

4. Studentów, których dopuszczono do powtórnego składania egzaminu końcowego, należy nadal uważać za przeznaczonych do wojskowego szkolenia; studenci ci podlegają powołaniu na przeszkolenie w jednostce wojskowej w następnym roku.

§ 16. W przypadkach określonych w § 12, § 15 ust. 1 i 3 oraz w przypadku zwolnienia z wojskowego szkolenia studentów ze względu na stan zdrowia, kierownik studium zwraca niezwłocznie wojskowemu komendantowi rejonowemu dokumenty ewidencyjne studenta.

§ 17. Tracą moc:

- 1) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 września 1949 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów niektórych szkół wyższych w roku szkolnym 1949/1950 (Monitor Polski Nr A-64, poz. 852),
- 2) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 września 1950 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów szkół wyższych w roku szkolnym 1950/1951 i w latach następnych (Monitor Polski Nr A-104, poz. 1310),
- 3) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 26 stycznia 1951 r. zmieniające zarządzenie z dnia 28 września 1950 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów szkół wyższych w roku szkolnym 1950/1951 i w latach następnych (Monitor Polski Nr A-10, poz. 157),

- 4) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 29 stycznia 1952 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów szkół wyższych w roku szkolnym 1951/1952 i w latach następnych (Monitor Polski Nr A-12, poz. 126),
- 5) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 sierpnia 1952 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów akademii medycznych (Monitor Polski Nr A-75, poz. 1199),
- 6) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 marca 1953 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów wyższych szkół artystycznych w roku szkolnym 1953/1954 i w latach następnych (Monitor Polski Nr A-33, poz. 422),
- 7) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 września 1953 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie w roku szkolnym 1953/1954 i w latach następnych (Monitor Polski Nr A-89, poz. 1125),
- 8) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 kwietnia 1954 r. o częściowej zmianie zarządzeń w sprawie wojskowego szkolenia studentów szkół wyższych oraz egzaminów końcowych z wojskowego szkolenia (Monitor Polski Nr A-37, poz. 510),
- 9) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 24 sierpnia 1954 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów Wyższej Szkoły Rolniczej w Szczecinie w roku szkolnym 1954/1955 i w latach następnych (Monitor Polski Nr A-82, poz. 948),
- 10) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 4 listopada 1955 r. w sprawie wojskowego szkolenia studentów Wyższej Szkoły Rolniczej w Lublinie w roku szkolnym 1955/1956 i w latach następnych (Monitor Polski Nr 107, poz. 1422),
- 11) zarządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 7 maja 1957 r. w sprawie egzaminów końcowych z wojskowego szkolenia studentów szkół wyższych (Monitor Polski Nr 48, poz. 295).

§ 18. Stosownie do art. 161 ust. 2 ustawy z dnia 30 stycznia 1959 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. Nr 14, poz. 75) traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 września 1949 r. w sprawie organizacji studium wojskowego oraz programu, porządku wykładów i zajęć praktycznych w czasie wojskowego szkolenia studentów szkół wyższych (Dz. U. Nr 51, poz. 391).

§ 19. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej: *M. Spychalski*

Załącznik do zarządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 lipca 1959 r. (poz. 350).

WYKAZ SZKÓŁ WYŻSZYCH, W KTÓRYCH PRÓWADZONE BĘDZIE WOJSKOWE SZKOLENIE STUDENTÓW

1. Uniwersytet Warszawski w Warszawie,
2. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie,
3. Uniwersytet im. Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie,
4. Uniwersytet im. Mikołaja Kopernika w Toruniu,
5. Uniwersytet im. B. Bieruta we Wrocławiu,
6. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
7. Uniwersytet Łódzki w Łodzi,
8. Politechnika Warszawska w Warszawie,
9. Politechnika Krakowska w Krakowie,
10. Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie,
11. Politechnika Gdańska w Gdańsku,
12. Politechnika Szczecińska w Szczecinie,
13. Politechnika Wrocławska we Wrocławiu,
14. Politechnika Poznańska w Poznaniu,
15. Politechnika Łódzka w Łodzi,
16. Politechnika Częstochowska w Częstochowie,
17. Politechnika Śląska im. Wincentego Pstrowskiego w Gliwicach,
18. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie,
19. Wyższa Szkoła Rolnicza w Krakowie,
20. Wyższa Szkoła Rolnicza w Lublinie,
21. Wyższa Szkoła Rolnicza w Olsztynie,
22. Wyższa Szkoła Rolnicza w Poznaniu,
23. Wyższa Szkoła Rolnicza we Wrocławiu,
24. Wyższa Szkoła Rolnicza w Szczecinie,
25. Szkoła Główna Planowania i Statystyki w Warszawie,

26. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Krakowie,
27. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Sopocie,
28. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Katowicach,
29. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Łodzi,
30. Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Poznaniu,
31. Wyższa Szkoła Ekonomiczna we Wrocławiu,
32. Akademia Medyczna w Warszawie,
33. Akademia Medyczna w Krakowie,
34. Akademia Medyczna w Lublinie,
35. Akademia Medyczna w Białymstoku,
36. Akademia Medyczna w Gdańsku,
37. Akademia Medyczna we Wrocławiu,
38. Akademia Medyczna w Poznaniu,
39. Akademia Medyczna w Łodzi,
40. Śląska Akademia Medyczna im. Ludwika Waryńskiego w Zabrze—Rokitnicy,
41. Pomorska Akademia Medyczna im. gen. broni Karola Świerczewskiego w Szczecinie,
42. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Krakowie,
43. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Gdańsku,
44. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Katowicach,
45. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Opolu,
46. Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie,
47. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Warszawie,
48. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Warszawie,
49. Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Gdańsku,
50. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Gdańsku,
51. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna we Wrocławiu,
52. Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych we Wrocławiu,
53. Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Łodzi,
54. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Łodzi,
55. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna i Filmowa w Łodzi,
56. Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk Plastycznych w Poznaniu,
57. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Poznaniu,
58. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Krakowie,
59. Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Krakowie,
60. Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie i jej oddział wraz ze Studium Grafiki Propagandowej z siedzibą w Katowicach,
61. Państwowa Wyższa Szkoła Muzyczna w Katowicach,
62. Akademia Wychowania Fizycznego w Warszawie,
63. Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego w Krakowie,
64. Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego we Wrocławiu,
65. Wyższa Szkoła Wychowania Fizycznego w Poznaniu,